

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ
ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021 [Ν.127(Ι)/2018]**

ΕΡΓΟ

**«Διαπλάτυνση και αναβάθμιση εγγεγραμμένου δρόμου στα διοικητικά όρια των κοινοτήτων
Μέσα Χωριού, Κονιών, Αναβαργού, Άρμου της Επαρχίας Πάφου»**

(Αρ. Φακ. 02.10.011.008.005.001)

1. Εισαγωγή

Το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Πάφου απέστειλε επιστολή με αρ. Φακ.: ΠΑΦ/00922/2021 και ημερομηνία 8.10.2021 ζητώντας απόψεις για αίτηση για χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας για «Διαπλάτυνση και αναβάθμιση εγγεγραμμένου δρόμου στα διοικητικά όρια των κοινοτήτων Μέσα Χωριού, Κονιών, Αναβαργού, Άρμου της Επαρχίας Πάφου». Το Τμήμα Περιβάλλοντος απέστειλε επιστολή με ημερομηνία 22/11/2022 ενημερώνοντας ότι το προτεινόμενο έργο εμπίπτει στο Δεύτερο Παράρτημα των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021 ζητώντας την υποβολή πλήρως συμπληρωμένης Έκθεσης Πληροφοριών για την παραπέρα προώθηση της διαδικασίας αξιολόγησης του. Το έντυπο Έκθεσης Πληροφοριών παραλήφθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος με επιστολή ημερομηνίας 17/02/2022.

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές, λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον. Για το Έργο ζητήθηκαν απόψεις από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το Τμήμα Γεωργίας, το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το Τμήμα Δασών.

Με βάση τις απόψεις των αρχών, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Περιγραφή

Το Προτεινόμενο Έργο (ΠΕ) αφορά εργασίες διαπλάτυνσης και αναβάθμισης (επίστρωση με άσφαλτο, κατασκευή πεζοδρομίων, λωρίδων πρασίνου και ποδηλατόδρομου) εγγεγραμμένου δρόμου στα διοικητικά όρια των κοινοτήτων Κονιών, Μέσα Χωριού, Αναβαργού και Άρμου. Το συνολικό μήκος του ΠΕ είναι 1,8 km, περίπου.

Εικόνα 1: Όδευση του προτεινόμενου δρόμου

Ο προτεινόμενος δρόμος θα είναι διπλής λωρίδας συνολικού πλάτους 6 m και θα επιστρωθεί με άσφαλτο. Τα κατασκευαστικά έργα του ΠΕ περιλαμβάνουν πεζοδρόμια, ποδηλατόδρομο και λωρίδες πρασίνου.

Τμήμα του ΠΕ συνολικού μήκους 0,5 km, με αφητηρία το άκρο του δρόμου που συνδέεται με το δρόμο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III και εμπίπτει στα διοικητικά όρια της Κοινότητας Μέσα Χωριό θα έχει συνολικό πλάτος 11 m. Συγκεκριμένα θα περιλαμβάνει διπλής λωρίδας δρόμο συνολικού πλάτους 6,50 m και πεζοδρόμια εκατέρωθεν του δρόμου πλάτους 2.25 m έκαστος.

Στο υπόλοιπο μήκος του δρόμου 1,3 km, θα έχει πλάτος 12,80 m. Το εν λόγω τμήμα του ΠΕ θα περιλαμβάνει τις εξής κατασκευές:

- Δρόμο διπλής λωρίδας πλάτους 6,50 m,
- Λωρίδα πρασίνου στο ανατολικό σύνορο του δρόμου, πλάτους 0,80 m,
- Πεζοδρόμιο εφαπτόμενο της λωρίδας πρασίνου, πλάτους 3 m,
- Πεζοδρόμιο στο δυτικό σύνορο του δρόμου, πλάτους 2,50 m.

Το Προτεινόμενο Έργο αφορά δρόμο, ο οποίος θα εξυπηρετεί τις κοινότητες Μέσα Χωριό, Κονιά, Άρμου, Αναβαργού, καθώς και τις κοινότητες της ευρύτερης περιοχής. Στο δρόμο θα διακινούνται διαφόρου τύπου οχήματα.

Χωροθέτηση

Το ΠΕ θα κατασκευαστεί σε υφιστάμενο εγγεγραμμένο δρόμο, ο οποίος διέρχεται των διοικητικών ορίων των κοινοτήτων Κονιών, Αναβαργού, Άρμου και Μέσα Χωριού. Το νότιο άκρο του ΠΕ, βρίσκεται σε απόσταση περίπου 1 km βόρεια του πυρήνα της κοινότητας Κονιών, ενώ το βόρειο άκρο του ΠΕ βρίσκεται περίπου 400 m νοτιοδυτικά του πυρήνα της κοινότητας Μέσα Χωριού και το οποίο ενώνεται με το δρόμο «Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ». Στο νότιο τμήμα του δρόμου, διασχίζει υδατόρεμα, το οποίο θα επηρεαστεί από τις εργασίες κατασκευής του ΠΕ. Τονίζεται ότι το ΠΕ θα κατασκευαστεί σε υφιστάμενο εγγεγραμμένο δρόμο, όπου στο σημείο που διασχίζει το υδατόρεμα υφίστανται οχετός, ο οποίος θα αντικατασταθεί ή θα συντηρηθεί κατά το στάδιο κατασκευής του ΠΕ.

Τα περισσότερα από τα τεμάχια αυτά αποτελούνται από φυσική βλάστηση και δε διεξάγονται οποιεσδήποτε ανθρωπογενής δραστηριότητες. Καλλιεργούμενα τεμάχια τα οποία είτε συνορεύουν, είτε εμπίπτουν στα όρια του ΠΕ, εντοπίζονται σε απόσταση 1 km από το νότιο άκρο του δρόμου προς τα βόρεια (προς Μέσα Χωριό).

Το υψόμετρο της Άμεσης Περιοχής Μελέτης (ΑΠΜ – εντός των ορίων του ΠΕ) κυμαίνεται περίπου από 195 m έως 256 m από τη Μέση Στάθμη της Θάλασσας. Η περιοχή αυτή χαρακτηρίζεται ως ημιορεινή.

Σύμφωνα με το χάρτη του Corine Land Cover 2018 της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, το μεγαλύτερο τμήμα του ΠΕ εμπίπτει σε χρήση γης με φυσικά λιβάδια και πολύ μικρό τμήμα του εμπίπτει σε μη αρδευόμενες αρόσιμες εκτάσεις και ασυνεχή αστικό ιστό.

Επίσης, η περιοχή μελέτης εμπίπτει στις πολεοδομικές ζώνες Κα9 (Περιοχές με επικρατούσα χρήση την κατοικία), Δα1 και Δα2 (Ζώνη προστασίας – Ελεύθεροι Χώροι Πρασίνου, Πάρκα, Αθλοπαιδιές, Δασική Γη, Απομονωτικές Λωρίδες, κ.α.) και Γα4 (Αγροτική ζώνη).

Κατασκευαστικές εργασίες

Το ΠΕ θα κατασκευαστεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Τμήματος Δημοσίων έργων.

Οι κυριότερες κατασκευαστικές εργασίες για την υλοποίηση του Προτεινόμενου Έργου περιλαμβάνουν τα ακόλουθα :

- Αφαίρεση των υποστρωμάτων και οδοστρωμάτων του υφιστάμενου δρόμου όπου θα κατασκευαστεί το ΠΕ.
- Κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων για τα όμβρια (culverts).
- Εκσκαφές.
- Επιχωματώσεις.
- Κατασκευή των υποστρωμάτων του δρόμου, του ποδηλατοδρόμου και του πεζοδρομίου.
- Τοποθέτηση των απαραίτητων υπηρεσιών δημόσιας υποδομής (Α.Η.Κ., Α.Τ.Η.Κ., Υδατοπρομήθεια, Αποχετευτικό Σύστημα).
- Κατασκευή των στρώσεων του δρόμου οι οποίες περιλαμβάνουν εργασίες, όπως την τοποθέτηση, ισοπέδωση και συμπύκνωση των στρωμάτων.
- Κατασκευή του ποδηλατοδρόμου και των πεζοδρομίων.
- Τοποθέτηση των σημάτων και του φωτισμού, διαγράμμιση, φύτευση των νησίδων.
- Αποπεράτωση των απαραίτητων αποχετευτικών έργων για τα όμβρια ύδατα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την κατασκευή του ΠΕ αναμένεται να γίνουν προσωρινές διευθετήσεις για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των κατοίκων και των επισκεπτών της περιοχής

μελέτης. Καθώς επίσης θα γίνουν διευθετήσεις για την πρόσβαση των βαρέων οχημάτων / μηχανημάτων στο εργοτάξιο, καθώς και για την προσωρινή του στάθμευση.

Τα κύρια υλικά που θα χρησιμοποιηθούν κατά την κατασκευή του ΠΕ είναι τα ακόλουθα:

- Υλικά Επιχωμάτωσης
- Σκύρα / αδρανή
- Μεταλλικά καλούπια
- Ασφαλτικά Υλικά
- Μπετόν
- Βαφές
- Μεταλλικές Πινακίδες
- Πυλώνες Φωτισμού

Καθώς τα απαιτούμενα κατασκευαστικά έργα για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου (λατομικά υλικά, υλικά επίχωσης κτλ.) δεν θεωρούνται ασυνήθιστα, όλα τα παραπάνω υλικά θα προμηθευτούν από αδειοδοτημένα λατομεία της Κύπρου. Η προμήθεια των ασφαλτικών υλικών θα γίνει από εργοστάσια παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος της Κύπρου.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Κατά την κατασκευή:

- 3.1 Η εκτιμώμενη έκταση σφράγισης του εδάφους από την κατασκευή του ΠΕ υπολογίζεται σε 21.000 m², περίπου.
- 3.2 Αφαίρεση 18.000 m³, περίπου, εδαφικού υλικού.
- 3.3 Κατά τις κατασκευαστικές εργασίες του ΠΕ αναμένεται να δημιουργηθούν οχληρές συνθήκες από το θόρυβο και τη σκόνη.
- 3.4 Αποψίλωση φυσικής θαμνώδους βλάστησης.
- 3.5 Κατανάλωση νερού για τη διαβροχή του εδάφους και των σωρών των εκσκαφών.
- 3.6 Αποκοπή 86 δέντρων όπως ελιές, χαρουπιές και αμυγδαλιές. Στην περιοχή του έργου εντοπίστηκε ελιά μεγάλης ηλικίας, η οποία εκτιμάται ότι θα αποκοπεί για την κατασκευή του.
- 3.7 Επηρεασμός της πανίδας της περιοχής.
- 3.8 Παραγωγή στερεών αποβλήτων εκσκαφών και κατασκευών.
- 3.9 Παραγωγή αστικού τύπου αποβλήτων από το προσωπικό του εργοταξίου.
- 3.10 Παραγωγή υγρών αστικών αποβλήτων από το προσωπικό του εργοταξίου.
- 3.11 Περιοδική αύξηση του θορύβου στη περιοχή λόγω του εξοπλισμού που θα απαιτηθεί όπως εκσκαφείς, πρέσα σκυροδέματος, φορτηγά βαρέου τύπου, οδοστρωτήρες, μπετονιέρες, φορτωτές, προωθητήρες, εκσκαφείς, κλπ..
- 3.12 Δημιουργία τοπικής όχλησης κατά το στάδιο επίστρωσης του δρόμου με άσφαλο.
- 3.13 Αλλοίωση του τοπίου λόγω των μορφολογικών και τοπογραφικών αλλαγών στην περιοχή του έργου.

- 3.14 Εκπομπές αέριων ρύπων (καυσαερίων) από τη χρήση μηχανοκίνητου και μηχανολογικού εξοπλισμού, καθώς και από τα βαρέα οχήματα του εργοταξίου.
- 3.15 Εκπομπή σκόνης από τη διακίνηση των οχημάτων, την εκτέλεση χωματουργικών εργασιών, τη μεταφορά και φορτοεκφόρτωση αδρανών υλικών και την αποθήκευση πρώτων υλών.
- 3.16 Κατανάλωση καυσίμων (βενζίνης / πετρελαίου) από τον εργοταξιακό εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση των εργασιών (μηχανήματα, φορτηγά, ηλεκτρογεννήτριες), τα οχήματα προμηθευτών καθώς και τα ιδιωτικά οχήματα για μετακινήσεις του προσωπικού.
- 3.17 Παραγωγή επικίνδυνων στερεών αποβλήτων όπως συσκευασίες λαδιών/ καυσίμων, δοχείων μπουγιάς/κόλλας, σάκων τσιμέντου κλπ.
- 3.18 Δημιουργία προσωρινών δυσάρεστων οσμών κατά τις ασφαλικές εργασίες.

Κατά τη λειτουργία:

- 3.19 Επέκταση του φαινομένου του φραγμού της εξάπλωσης των διαφόρων ειδών χλωρίδας.
- 3.20 Παραγωγή στερεών αποβλήτων κατά τη συντήρηση του ΠΕ.
- 3.21 Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για το φωτισμό.
- 3.22 Δημιουργία φωτορύπανσης στην περιοχή λόγω του φωτισμού.
- 3.23 Κατανάλωση νερού άρδευσης για την περιποίηση των χώρων πρασίνου.
- 3.24 Αύξηση των εκπομπών καυσαερίων λόγω των οχημάτων που θα διακινούνται στο ΠΕ.
- 3.25 Αύξηση της εκπομπής CO₂ από τη διακίνηση των οχημάτων.
- 3.26 Δημιουργία οδικού θορύβου.
- 3.27 Δημιουργία έμμεσων επιπτώσεων σε διάφορες περιβαλλοντικές πτυχές από τον θόρυβο και τα καυσαέρια (συμπερ. CO₂) που θα εκπέμπονται.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

Κατά την κατασκευή:

- 4.1 Να γίνεται συστηματικός έλεγχος και συντήρηση όλου του μηχανολογικού εξοπλισμού για τη διασφάλιση της σωστής λειτουργίας του.
- 4.2 Να αποφεύγονται οι διακινήσεις βαρέων οχημάτων εντός πυκνοκατοικημένων περιοχών και ειδικότερα σε ώρες αιχμής.
- 4.3 Οι εργασίες που παράγουν υψηλά επίπεδα θορύβου να πραγματοποιούνται σε εργάσιμες ημέρες και ώρες.
- 4.4 Χρήση ακουστικών παραπτετασμάτων γύρω από τα μηχανήματα σταθερής βάσης για τη μείωση των επιπέδων θορύβου.

- 4.5 Οι έντονες κατασκευαστικές εργασίες να υλοποιηθούν εκτός περιόδου φωλεοποίησης των πτηνών για να μην προκληθεί διατάραξη τους την κρίσιμη περίοδο του κύκλου ζωής τους.
- 4.6 Να διασφαλιστεί ότι δε θα πραγματοποιηθούν επεμβάσεις εκτός των προκαθορισμένων περιοχών ώστε να μην υπάρξει επηρεασμός περαιτέρω εκτάσεων εδάφους.
- 4.7 Να αποφεύγονται χωματοургικές εργασίες σε περιόδους όπου παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι.
- 4.8 Τα οχήματα και τα βαρέυ τύπου μηχανήματα να διακινούνται στο χώρο του εργοταξίου σύμφωνα με το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας.
- 4.9 Οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται συχνά από οχήματα μεταφοράς υλικών κατασκευής να διαμορφωθούν κατάλληλα (επίστρωση με κατάλληλα υλικά) για να μειωθούν τα επίπεδα σκόνης που θα δημιουργούνται από τη διακίνηση των οχημάτων.
- 4.10 Προς αποφυγή διασποράς σκόνης, να γίνεται διαβροχή των χωμάτων οδών, καθώς και κάλυψη των αδρανών υλικών και μπαζών με πλαστική αδιαπέραστη από το νερό μεμβράνη.
- 4.11 Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- 4.12 Τα τμήματα όπου ολοκληρώνονται οι εργασίες, να ασφαλτοστρώνονται άμεσα, για την αποφυγή εκπομπής σκόνης στην ατμόσφαιρα.
- 4.13 Οι χωματοургικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- 4.14 Τοποθέτηση παραπετασμάτων στα τμήματα του δρόμου που συνορεύουν με κατοικίες.
- 4.15 Να ετοιμαστεί Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών & Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) που να προνοεί τα κατάλληλα μέτρα για την ορθολογική διαχείριση των εκσκαφέντων χωμάτων και άλλων ΑΕΚΚ σε συμμόρφωση με την σχετική νομοθεσία
- 4.16 Τα αστικά λύματα από τις κινητές χημικές τουαλέτες να συλλέγονται από αδειοδοτημένη εταιρεία, πριν την πλήρωση τους.
- 4.17 Αστικού τύπου απορρίμματα από το προσωπικό, να συλλέγονται σε κάδους οι οποίοι θα αδειάζουν σε τακτά χρονικά διαστήματα με ευθύνη του εργολάβου.
- 4.18 Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά καθώς επίσης και όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, κλπ.) που θα παράγονται, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση.
- 4.19 Τα στερεά απόβλητα να διαχωρίζονται ανά είδος στο εργοτάξιο πριν τη διάθεση τους σε αδειοδοτημένους διαχειριστές.
- 4.20 Να αποφεύγεται η ρίψη αποβλήτων στο υδατόρεμα.
- 4.21 Να γίνει εκπαίδευση του προσωπικού του εργοταξίου για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων.

- 4.22 Να υπάρχει σχέδιο δράσης αντιμετώπισης διαρροών μηχανέλαιων λιπαντικών από τα μηχανήματα/οχήματα.
- 4.23 Να γίνει προσπάθεια διατήρησης/μεταφύτευσης των δέντρων που εμπίπτουν στα όρια της όδευσης.
- 4.24 Φύτευση ιθαγενών είδη χλωρίδας στις λωρίδες πρασίνου.
- 4.25 Η αποψίλωση της χλωρίδας να γίνει με μηχανικά μέσα.
- 4.26 Περιφράξη της περιμέτρου των δέντρων που συνορεύουν με το εργοτάξιο και τα όρια κατασκευών.
- 4.27 Αποφυγή παρεμβάσεων στην κοίτη του υδατορέματος.

Κατά τη λειτουργία:

- 4.28 Φύτευση δέντρων κατά μήκος του δρόμου για τον περιορισμό του θορύβου και της διάχυσης του φωτός.
- 4.29 Καθορισμός χαμηλού ορίου ταχύτητας.
- 4.30 Χρήση σύγχρονων λαμπτήρων φωτισμού με τους οποίους γίνεται αντανάκλαση του φωτός προς τα κάτω.
- 4.31 Τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης κλειστού τύπου σε διάφορα σημεία του δρόμου.
- 4.32 Αποφυγή χρήσης φυτοφαρμάκων και χημικών λιπασμάτων για τη συντήρηση των λωρίδων πρασίνου.
- 4.33 Άρδευση των λωρίδων πρασίνου με τη μέθοδο στάγδην.
- 4.34 Καθορισμός προγράμματος καθαριότητας του οδικού δικτύου.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται.

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές, λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον. Για το Έργο ζητήθηκαν απόψεις από τα Τμήματα:

- Αναπτύξεως Υδάτων,
- Γεωλογικής Επισκόπησης,
- Γεωργίας,
- Δημοσίων Έργων,
- Δασών.

Απόψεις παραλήφθηκαν από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το Τμήμα Γεωργίας και το Τμήμα Δασών και ήταν θετικές υπό όρους.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 του Νόμου και τις απόψεις των εμπλεκόμενων τμημάτων που εκφράστηκαν.

Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του δε φέρει ένσταση στην κατασκευή και λειτουργία του έργου υπό τους όρους και προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το Προτεινόμενο Έργο αφορά δρόμο, ο οποίος θα εξυπηρετεί τις κοινότητες Μέσα Χωριό, Κονιά, Άρμου, Αναβαργού, καθώς και τις κοινότητες της ευρύτερης περιοχής. Στο δρόμο θα διακινούνται διάφορου τύπου οχήματα. Επίσης, στο τμήμα του δρόμου, όπου θα κατασκευαστεί ποδηλατόδρομος θα διακινούνται ποδήλατα. Επιπρόσθετα, ο δρόμος θα εξυπηρετεί σε όλο το μήκος του, τους πεζούς.
2. Τοποθεσία του έργου: Το ΠΕ θα κατασκευαστεί σε υφιστάμενο εγγεγραμμένο δρόμο, ο οποίος διέρχεται των διοικητικών ορίων των κοινοτήτων Κονιών, Αναβαργού, Άρμου και Μέσα Χωριού. Το νότιο άκρο του ΠΕ, βρίσκεται σε απόσταση περίπου 1 km βόρεια του πυρήνα της κοινότητας Κονιών, ενώ το βόρειο άκρο του ΠΕ βρίσκεται περίπου 400 m νοτιοδυτικά του πυρήνα της κοινότητας Μέσα Χωριού και το οποίο ενώνεται με το δρόμο «Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ». Η περιοχή μελέτης εμπίπτει στις πολεοδομικές ζώνες Κα9 (Περιοχές με επικρατούσα χρήση την κατοικία), Δα1 και Δα2 (Ζώνη προστασίας – Ελεύθεροι Χώροι Πρασίνου, Πάρκα, Αθλοπαιδιές, Δασική Γη, Απομονωτικές Λωρίδες, κ.α.) και Γα4 (Αγροτική ζώνη).
3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου είναι διαχειρίσιμες υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

Ανδρέας Χρυσάνθου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
Αρ. Φακ. 02.10.011.008.005.001
29 Ιουνίου 2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ

«Διαπλάτυνση και αναβάθμιση εγγεγραμμένου δρόμου στα διοικητικά όρια των κοινοτήτων Μέσα Χωριού, Κονιών, Αναβαργού, Άρμου της Επαρχίας Πάφου»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

- 1.1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
- 1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- 1.3. Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται:
 - η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων
 - η αντιμετώπιση και αποκατάσταση τυχόν δυσάρεστων περιβαλλοντικών καταστάσεων που οφείλονται στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.
- 1.4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την Προστασία του Περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- 1.5. Οι όποιες παρεμβάσεις στις εκτάσεις που εμπίπτουν σε Γεωργική Ζώνη να γίνουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και μικρότερο επηρεασμό ως προς τη χρήση γης.
- 1.6. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο έργο και πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να ενημερωθεί η Περιβαλλοντική Αρχή με σκοπό τη διερεύνηση για το κατά πόσο οι εργασίες που επίκεινται να διεκπεραιωθούν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως το 2021.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά τον τελικό σχεδιασμό του έργου και πριν την έναρξη κατασκευής

- 2.1. Λόγω του ότι σε κάποια τμήματα του δρόμου απαντάται η Ζώνη Γεωλογικής Καταλληλότητας 1 σύμφωνα με την οποία χρειάζεται η εκπόνηση γεωλογικής-γεωτεχνικής έρευνας, η εν λόγω έρευνα να εκπονηθεί από γεωλόγο ή γεωτεχνικό μηχανικό μέλος του ΕΤΕΚ κατά το αρχικό στάδιο της μελέτης και πριν τον τελικό σχεδιασμό του έργου με στόχο την εξακρίβωση και αξιολόγηση των γεωκινδύνων της περιοχής.
- 2.2. Να ενσωματωθεί στο τελικό σχεδιασμό του έργου η διατήρηση των 2 αιωνόβιων και αξιόλογων δέντρων, ενός τρέμιθου (με στηθαία διάμετρο 45 cm και ύψος 10 m) που βρίσκεται στην αφετηρία του δρόμου προς τα Κονιά, και μίας ελιάς (με στηθαία διάμετρο 145 cm και ύψος 6 m) που βρίσκεται στην κοινότητα του Μέσα Χωριού.
- 2.3. Σε σχέση με τη δημιουργία διαβάσεων υπεράνω των υδατορεμάτων, να εφαρμοστούν πρακτικές που είναι αποδεκτές από το Τμήμα Αναπτύξεως υδάτων (ΤΑΥ) και που έχουν στόχο την ελαχιστοποίηση του επηρεασμού των ποταμών/ υδατορεμάτων και τον περιορισμό των επιπτώσεων, και αφορούν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. Κατασκευή γεφυριών: να κατασκευάζονται τύποι που **δεν σφραγίζουν την κοίτη** (π.χ. με ακρόβαθρα και δοκούς) και **δεν αλλοιώνουν τη φυσική κλίση του ποταμού**. Η επιλογή τύπου γέφυρας που σφραγίζει την κοίτη επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις και μόνο με την επιβολή όρων για κατασκευή και διαμόρφωση της από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ).
- ii. Στις περιπτώσεις κατασκευής γεφυριών που, για καθαρά τεχνικούς ή περιβαλλοντικούς λόγους, δεν μπορεί να αποφευχθεί η χρήση ορθογωνικών οχετών (box culverts) ή τσιμεντοσωλήνων (κιούγκια), θα πρέπει **το πάνω μέρος της πλάκας των θεμελίων να βυθίζεται** σε επαρκές βάθος εντός του ιζήματος της κοίτης, σύμφωνα με τις εκάστοτε υποδείξεις του ΤΑΥ.
Επιπρόσθετα, οι βυθισμένοι οχετοί πρέπει να ακολουθούν την φυσική κλίση της κοίτης, ώστε να **διασφαλίζεται ότι σε περίπτωση πλημμύρας δεν θα αποκαλύπτονται τα «θεμέλια» τους** και επομένως δεν θα δημιουργούνται κατακόρυφες/απότομες υψομετρικές διαφορές (drops) κατά μήκος της κοίτης.
- iii. Γενικότερα, να επιλέγονται τύποι που μακροπρόθεσμα **δεν δημιουργούν κατακόρυφες/απότομες υψομετρικές διαφορές (drops)**, ακόμα και στην περίπτωση που δεν γίνεται καθόλου συντήρηση του έργου.
- iv. Όπου, για καθαρά τεχνικούς ή περιβαλλοντικούς λόγους, δεν μπορεί να αποφευχθεί η δημιουργία κατακόρυφης/απότομης υψομετρικής διαφοράς εντός της κοίτης (δήμματα, gabions κ.λ.π.), να ληφθούν υπόψη τα πιο κάτω:
 - ή να κατασκευάζεται **ράμπτα** στα ανάντη και κατόντη τμήματα των, με μέγιστη κλίση 30° και με τραχείες επιφάνειες (π.χ. μεγάλες γωνιώδεις κολυμπητές πέτρες που εξέχουν σημαντικά από την επιφάνεια, σαν «tough ramps»), ή
 - να προνοείται η δημιουργία **ιχθυοπεράσματος**, το οποίο θα πρέπει να κατασκευάζεται βάσει συγκεκριμένων προτύπων που εφαρμόζονται στο εξωτερικό, ενώ τα λεπτομερή σχέδια του να υποβληθούν στην Αδειοδοτούσα Αρχή στα πλαίσια αίτησης για έγκριση του έργου και να εγκριθούν εκ των προτέρων από το ΤΑΥ.

Σημειώνεται ότι τα τμήματα του έργου τα οποία δεν είναι κρίσιμα για τη λειτουργία του και τα οποία έχουν επιπτώσεις στο ποτάμιο οικοσύστημα, δεν θα γίνονται αποδεκτά από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Ως εκ τούτου, εφόσον οριστικοποιηθούν οι λύσεις για τη δημιουργία διαβάσεων υπεράνω των υδατορεμάτων, να υποβληθούν στο ΤΑΥ για έγκριση.

- 2.4. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο για κάθε εργοτάξιο που προβλέπεται να δημιουργηθεί, το οποίο να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης. Το Σχέδιο αυτό να περιλαμβάνει και το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) που αναφέρεται στον **όρο 3.20**.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου

Όροι για το ανθρωπογενές περιβάλλον

- 3.1. Η χωροθέτηση των εργοταξίων να επιλεγεί ώστε να είναι μακριά από το υδατόρεμα που εντοπίζεται στην περιοχή του προτεινόμενου έργου, καθώς επίσης και μακριά από περιοχές που δύναται να προκληθεί όχληση.

- 3.2.** Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για αποφυγή επιπτώσεων ή οχληρίας στις γεινιάζουσες αναπτύξεις που κυρίως αφορούν την μείωση εκπομπών σκόνης και αποφυγή οποιασδήποτε εισροής, απόρριψης, διαρροής οποιουδήποτε αντικειμένου, ουσίας ή ύλης η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment].
- 3.3.** Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
- 3.4.** Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης φωτιάς, έκρηξης ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή και το περιβάλλον.
- 3.5.** Απαγορεύεται η καύση απορριμμάτων, μηχανέλαιων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού καθώς και η ταφή τους μαζί με τα απόβλητα εκσκαφών και κατασκευών που θα προκύψουν.
- 3.6.** Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών να συντηρούνται σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιοσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων ή άλλων ουσιών.
- 3.7.** Να εφαρμοστούν κατάλληλες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, με προειδοποιητικές πινακίδες και φωτεινά σήματα κατά την κατασκευή του δρόμου πρόσβασης και του χώρου στάθμευσης, για διευκόλυνση των χρηστών και τη μείωση του κινδύνου ατυχημάτων. Να γίνει διαχείριση της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών έργων, για τη διευκόλυνση των κατοίκων της περιοχής και των διερχόμενων οχημάτων.
- 3.8.** Τα βαρέου τύπου οχήματα να χρησιμοποιούν τις κύριες οδικές αρτηρίες, κατά προτίμηση, και να επιλέγονται παρακαμπτήριοι και περιμετρικοί οδοί.
- 3.9.** Μετά το πέρας των κατασκευαστικών εργασιών να απομακρυνθούν όλα τα εργοτάξια και να γίνει αποκατάσταση όλων των εργοταξιακών χώρων, καθώς επίσης και να διεξαχθούν εργασίες ομαλοποίησης του εδάφους στα σημεία που θα υπάρξει αλλοίωση της τοπικής μορφολογία.

Όροι για τη διαχείριση θορύβου

- 3.10.** Να εφαρμοστούν μέτρα μείωσης του θορύβου στα εργοτάξια όπως τοποθέτηση σιγαστήρων στα μηχανήματα, παρακολούθηση των επιπέδων θορύβου με ηχομετρητές, τοποθέτηση κινητών αντιθορυβικών πετασμάτων γύρω από θορυβώδη μηχανήματα, καθώς και τήρηση κατάλληλου ωραρίου εργασίας. Άλλα μέτρα μείωσης του θορύβου είναι η τακτική επιθεώρηση και συντήρηση των μηχανημάτων κατασκευής, η χρήση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα μηχανήματα και η χρήση σιγαστήρων και καλυμμάτων. Επίσης, τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο κατασκευής του έργου να μην υπερβαίνουν τα όρια θορύβου που τέθηκαν από τον κατασκευαστή.
- 3.11.** Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των εργασιών για μείωση της χρονικής περιόδου λειτουργίας των εργοταξίων.

- 3.12.** Να γίνεται περιορισμός των εργασιών εργοταξίων και χρήσης των θορυβωδών εργασιών/μηχανημάτων, σε κανονικό ωράριο εργασιών και αποφυγή φορτοεκφόρτωσης κατά τις ώρες κοινής ησυχίας, ιδιαίτερα στην περίπτωση που το έργο απαιτηθεί να συνεχίσει να κατασκευάζεται και εντός θερινής περιόδου όπου εφαρμόζεται η μεσημβρινή αργία.
- 3.13.** Να γίνει συνεκτίμηση του θορύβου για τον καθορισμό του προγράμματος εργασιών και της μεθοδολογίας κατασκευής με στόχο τη μείωση των εκπομπών θορύβου. Να προβλέπεται όπως, όπου είναι εφικτό, οι θορυβώδεις εργασίες να διεξάγονται ταυτόχρονα ώστε να μειώνεται η διάρκεια εκπομπής υψηλών επιπέδων θορύβου και η διασπορά του θορύβου.

Όροι για τη διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων

- 3.14.** Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022 [ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment]. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα στερεά απόβλητα που θα προκύπτουν πρέπει, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
- 3.15.** Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα τα οποία πιθανόν να προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής του έργου (όπως κενοί περιέκτες καυσίμων, πετρελαιοειδών, λιπαντικών, διαλυτών και άλλων επικίνδυνων χημικών ουσιών, ρυπασμένα χώματα από τυχόν διαρροές κτλ.) να συλλεχθούν και να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας αποβλήτων, με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
- 3.16.** Τα χώματα εκσκαφής που θα προκύψουν από το έργο να γίνει προσπάθεια να χρησιμοποιηθούν για επιχωματώσεις στο μέγιστο δυνατό βαθμό νοουμένου ότι αυτά θα είναι κατάλληλα. Τυχόν περίσσεια ποσοτήτων να τύχει διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022 (ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment).
- 3.17.** Στους χώρους αποθήκευσης αδρανών να χρησιμοποιούνται μέσα όπως προστατευτικές τάφροι ή άλλα μέσα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά των στερεών σωματιδίων.
- 3.18.** Οι χώροι στους οποίους θα υπάρχει συγκεντρωμένη δραστηριότητα και εξοπλισμός (γραφεία εργοταξίων, εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος και αποθήκευσης υλικών / αποβλήτων, κ.λπ.) να είναι περιφραγμένοι ώστε να απομονώνονται και να παρεμποδίζεται η άμεση οπτική επαφή.
- 3.19.** Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής, των μηχανημάτων και των στερεών αποβλήτων που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων και σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση.
- 3.20.** Για τη διαχείριση των Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022 (Αρ. 185(Ι)/2011) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment] και των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 (Κ.Δ.Π. 159/2011) και 2013 (Κ.Δ.Π. 220/2013) [ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment], για την ορθολογική διαχείριση των Α.Ε.Κ.Κ. με στόχο το κατά δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό ανακύκλωσης τους. Συγκεκριμένα:

- 3.20.1. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται σε κάθε εργοτάξιο ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών του 2011(Κ.Δ.Π. 159/2011) για την διαχείριση των ΑΕΚΚ, στα πλαίσια των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.
- 3.20.2. Ο επιβλέπων μηχανικός να έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διατήρησης των Α.Ε.Κ.Κ.
- 3.20.3. Ο Εργολάβος, στο στάδιο υποβολής της προσφοράς, να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ., όπως καθορίζεται στον Κανονισμό 7 (παράγραφος 2) των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 και 2013, ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ. που εκδίδεται δυνάμει των περί Διαχείρισης Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022 και των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 και 2013, με ποινή αποκλεισμού. Απαγορεύεται η διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων χωρίς Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης για τα συγκεκριμένα απόβλητα.
- 3.20.4. Όταν ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, πρέπει να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που εκδόθηκε δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022 για συλλογή και μεταφορά ή/και για την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση του έργου. Σε περίπτωση που δεν θα τα διαχειριστεί ο ίδιος, υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή κατόχους Πιστοποιητικού Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά και διαχείριση των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από το έργο.
- Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις - Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων – Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- 3.20.5. Ο Εργολάβος να χρησιμοποιεί τις βέλτιστες τεχνικές για προώθηση της επαναχρησιμοποίησης ή/και αξιοποίησης των παραγόμενων αποβλήτων στο μέγιστο δυνατό βαθμό, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων.
- 3.20.6. Σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα υποστούν επεξεργασία στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία να προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες μονάδες για επεξεργασία/ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.
- 3.20.7. Ο Εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment] σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα για διαχείριση. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε αυτά ζητηθούν.

3.20.8. Ο Εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment] μπορεί να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/ Κοσκίνου τα Α.Ε.Κ.Κ. μόνο στους χώρους παραγωγής τους (χώρος εκάστοτε εργοταξίου), του οποίου η λειτουργία δεν επιτρέπεται εκτός των ορίων των εργοταξίων. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στα εργοτάξια εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή αν έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιοσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες.

3.20.9. Ο Εργολάβος, με την ολοκλήρωση του έργου, να υποβάλει στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.

3.20.10. Απαγορεύεται η απόρριψη αποβλήτων στο έδαφος και τα νερά. Σε περίπτωση που ο Εργολάβος απορρίψει απόβλητα που προήλθαν από το έργο είναι υπόχρεος να τα συλλέξει και να τα παραδώσει σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης και να επαναφέρει τους χώρους απόρριψης στην αρχική τους κατάσταση με δικά του έξοδα. Σε αντίθετη περίπτωση ο Επιβλέπων Μηχανικός έχει υποχρέωση να καταγγείλει την παρανομία στο Τμήμα Περιβάλλοντος για λήψη μέτρων, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.

3.21. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου, η προσωρινή εναπόθεση Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (Α.Ε.Κ.Κ.) να γίνεται σε τεμάχια που θα υποδειχθούν και θα τύχουν έγκρισης από αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, ενημερώνοντας το Τμήμα Περιβάλλοντος.

3.22. Τα επικίνδυνα απόβλητα από τις εργασίες κατασκευής του έργου και συντήρησης του εξοπλισμού, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα απορροφητικά υλικά, απόβλητα από τη συλλογή τυχόν διαρροών, κλπ) να αποθηκεύονται προσωρινά σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές. Τα εν λόγω στεγανά δοχεία να αποθηκεύονται προσωρινά εντός των ορίων των χώρων των εργοταξίων σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους στους οποίους να υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση και οι οποίοι να διαθέτουν αδιαπέραστες επιφάνειες και να είναι προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.

3.23. Να γίνει εκπαίδευση του προσωπικού του εργοταξίου για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων.

Όροι για τη διαχείριση υγρών αποβλήτων

3.24. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.

3.25. Εντός των χώρων των εργοταξίων να τοποθετείται κατάλληλος (με βάση τον αριθμό των εργαζομένων) αριθμός προσωρινών εγκαταστάσεων χώρων υγιεινής (χημικές τουαλέτες). Τα απόβλητα που θα προκύπτουν να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα

καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους 2011 έως 2022 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτών.

Όροι για τη βιοποικιλότητα

- 3.26.** Τα δέντρα που θα επηρεαστούν από το έργο, όπου είναι εφικτό, να διατηρηθούν ή να μεταφυτευθούν σε άλλες κατάλληλες θέσεις από τον κύριο του έργου. Η υλοτομία και η μεταφύτευση των δένδρων που εμπίπτουν στον περί Δασών Νόμο να εγκριθεί από το Τμήμα Δασών.
- 3.27.** Στην τοπιοτέχνηση των χώρων πρασίνου / λωρίδων πρασίνου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας, σε συνεννόηση με το Τμήμα Δασών. Τα φυτικά είδη που θα χρησιμοποιηθούν να ανήκουν στη βλαστική φυσιογνωμία της περιοχής, χωρίς μεγάλες απαιτήσεις σε νερό για τη συντήρησή τους, ώστε να γίνεται εξοικονόμηση υδάτινων πόρων. Να μην χρησιμοποιηθούν χωροκατακτητικά ξενικά είδη.
- 3.28.** Να γίνει αποκατάσταση της φυσικής βλάστησης του υδατορέματος που θα επηρεαστεί ώστε να αποκατασταθεί η φυσική ποταμιά και παρόχθια βλάστηση σε συνεργασία με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και το Τμήμα Δασών.
- 3.29.** Για να ελαχιστοποιηθεί η ενόχληση της τοπικής πανίδας στην περιοχή του έργου από τον νυκτερινό φωτισμό, να εγκατασταθεί σύστημα φωταγωγήσης το οποίο θα εκπέμπει φως συγκεντρωτικά (φωτισμός LED με χρήση ανακλαστήρων για αποφυγή της διάχυσης φωτός).
- 3.30.** Να μη γίνεται χρήση οποιονδήποτε εντομοκτόνων ή παρασιτοκτόνων. Να ληφθεί πρόνοια για μελλοντική άρδευση των χώρων πρασίνου στην κεντρική νησίδα του δρόμου και των άλλων περιοχών όπου θα γίνει φύτευση.
- 3.31.** Να ληφθούν μέτρα πυροπροστασίας κατά τη διάρκεια λειτουργίας των εργοταξίων.
- 3.32.** Σε περίπτωση διεξαγωγής εργασιών κατά τις νυχτερινές ώρες να παρέχεται επαρκής φωτισμός που να τοποθετηθεί με τρόπο ώστε να πληρούνται οι ανάγκες ασφαλείας και η μη διάχυση του φωτός πέραν των αναγκαίων σημείων.
- 3.33.** Οι έντονες κατασκευαστικές εργασίες να υλοποιηθούν εκτός της περιόδου φωλεοποίησης των πτηνών για να μην προκληθεί διατάραξη τους την κρίσιμη περίοδο του κύκλου ζωής τους.

Όροι για τα υπόγεια και επιφανειακά νερά

- 3.34.** Να ληφθούν μέτρα ώστε να υπάρξει ο λιγότερος δυνατός επηρεασμός της κοίτης και της ποτάμιας και παρόχθιας βλάστησης του υδατορέματος και να μην γίνεται απόρριψη ή προσωρινή αποθήκευση υλικών εκσκαφής ή επιχωμάτων ή άλλων υλικών κοντά (ελάχιστη απόσταση 30 μέτρων από τα όρια της εγγεγραμμένης κοίτης) τόσο για σκοπούς προστασίας του ποτάμιου και παρόχθιου οικοσυστήματος όσο και για σκοπούς αντιπλημμυρικής προστασίας και κίνδυνο παράσυρσης των υλικών κατά τη διάρκεια ακραίων πλημμυρικών φαινομένων.
- 3.35.** Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των προσωρινών χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών στα εργοτάξια, των χώρων απόθεσης υλικών εκσκαφής χημικών ουσιών και πρώτων υλών σε θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και τη βλάστηση των υδατορεμάτων που βρίσκονται στην περιοχή του έργου.

- 3.36.** Να γίνει αποκατάσταση του φυσικού συστήματος αποστράγγισης σε περιοχές που πιθανόν να διαταραχθούν από χωματουργικές εργασίες, εκσκαφές ή επιχωματώσεις.
- 3.37.** Να μη γίνονται οποιεσδήποτε εργασίες συντήρησης του εξοπλισμού και των οχημάτων, καθώς και ανεφοδιασμός τους με καύσιμα και η αλλαγή λιπαντικών ελαίων κοντά στη κοίτη του υδατορέματος. Ο εξοπλισμός και τα οχήματα να συντηρούνται και να υπόκεινται σε ανεφοδιασμό σε αντίστοιχους κατάλληλους χώρους.
- 3.38.** Να μη γίνονται χωματουργικές εργασίες κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για την αποφυγή μεταφοράς στερεών.
- 3.39.** Σε περίπτωση που παρατηρηθεί απορροή νερού σε επίπεδο ρυακιού κατά τη διάρκεια βροχόπτωσης, κοντά στους χώρους εκσκαφής, να διαμορφωθούν προσωρινά τοπικά μικρά χωμάτινα αναχώματα για την εκτροπή της ποσότητας αυτής όμβριων υδάτων προς το έργο.

Όροι για την ατμόσφαιρα

- 3.40.** Οι ρύποι που θα εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy], και οι σχετικοί Κανονισμός Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy].
- 3.41.** Οι κλιματικές συνθήκες παίζουν ρόλο στη διασπορά της σκόνης στην ατμόσφαιρα. Συστήνεται να επικεντρώνεται η λειτουργία των βαρέων οχημάτων κατασκευής κατά προτίμηση μεταξύ Οκτωβρίου - Απριλίου, περίοδο μη ξηρού περιβάλλοντος, για την αποφυγή διασποράς της σκόνης στην ατμόσφαιρα.
- 3.42.** Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:
- Να υπάρχει πρόγραμμα δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
 - Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς τα εργοτάξια να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων των εργοταξίων.
 - Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
 - Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπασση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - Οι εξατμίσεις των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος
- 3.43.** Για τα συστήματα πυρόσβεσης, ο κύριος του έργου υποχρεούται να τηρήσει τις πρόνοιες του περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου [Ν23(Ι)/2010], καθώς και των Κανονισμών 133/2010 και 132/2010 που προκύπτουν από αυτόν

(πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό/ εξοπλισμό πυρόσβεσης-πυροπροστασίας).

Όροι για το έδαφος

- 3.44.** Η αφαιρούμενη φυτική γη να διαφυλαχθεί κατάλληλα έτσι ώστε να χρησιμοποιηθεί στις φυτοτεχνικές αποκαταστάσεις.
- 3.45.** Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά ή υπόγεια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013.
- 3.46.** Να γίνεται άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε έκτακτου περιστατικού διαφυγής αποβλήτων ή άλλων ρύπων κατά τη συλλογή και μεταφορά.
- 3.47.** Τα υλικά εκσκαφής να αξιοποιηθούν για τις αναγκαίες επιχωματώσεις και ως εδαφοβελτιωτικό, καθώς μέρος των υλικών θα αποτελεί επιφανειακό χώμα. Η καταλληλότητα των υλικών επιχωμάτωσης ή / και οποιαδήποτε υλικών που προορίζονται για χρήση την οδοποιία να βασίζεται στον εργαστηριακό έλεγχο, όπως προκύπτει από το πρότυπο CYSEN13242.
- 3.48.** Σε περίπτωση διαρροής επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών ελαίων, κ.λπ.) στο έδαφος, να διεξάγονται εργασίες αποκατάστασης άμεσα. Συγκεκριμένα, η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορρίφθηκε στο έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών υλικών και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους, τα απορροφητικά υλικά και το ρυπασμένο χώμα, να αποθηκεύονται σε στεγανούς περιέκτες και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
- 3.49.** Η επίστρωση των εξωτερικών εκτεθειμένων επιφανειών του έργου να αποτελείται από υλικά που θα είναι υδατοδιαπερατά για την αποφυγή σφράγισης του εδάφους. Να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών π.χ. η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών. Να ληφθούν υπόψη οι κατευθυντήριες οδηγίες "Κατευθυντήριες γραμμές για τις βέλτιστες πρακτικές περιορισμού μετριασμού ή αντιστάθμισης της σφράγισης του εδάφους" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Όροι για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις

- 3.50.** Να εξεταστεί η πιθανότητα εφαρμογής υλικού επικάλυψης για την κατασκευή των οδοστρωμάτων να πληροί τα αναφερόμενα στο Σχέδιο Δράσης για Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις 2012-2014, Παράρτημα Γ, Κατηγορία 6.2/A ή/και ειδικών αντιθορυβικών οδοστρωμάτων για τη βελτίωση των επιπέδων θορύβου από την οδική κυκλοφορία.
- 3.51.** Να γίνει χρήση λαμπτήρων με σήμανση χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (Energy Star) και οικολογικής σήμανσης (π.χ. Ecolabel, EU Flower, κ.λπ.) και εγκατάστασης του εξοπλισμού οδικού φωτισμού να εφαρμοστούν τα αναφερόμενα κριτήρια στο Σχέδιο Δράσεως για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις 2012-2014, Παράρτημα Γ Κατηγορία 2.2/B Λαμπτήρες για Οδικό φωτισμό – Φωτεινοί Σηματοδότες.
- 3.52.** Στην κατακόρυφη σήμανση να εξεταστεί η χρήση αντανάκλαστικών υλικών και να τηρούνται τα αναφερόμενα στο Σχέδιο Δράσης για Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις 2012-2014, Παράρτημα Γ, Κατηγορία 6.2/B.

3.53. Για τη διαμόρφωση χώρων πρασίνου, για τα προϊόντα κηπουρικής αλλά και για την προμήθεια υπηρεσιών κηπουρικής να εξεταστεί η εφαρμογή των αναφερόμενων στο Σχέδιο Δράσης για Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις 2012- 2014, Παράρτημα Γ.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

Όροι για τη διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων

- 4.1.** Να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ) για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός όπως κάδοι ανακύκλωσης κατά μήκος του έργου. Τα χωριστά διαλεγμένα ανακυκλώσιμα, να περισυλλέγονται σε τακτά χρονικά διαστήματα από αδειοδοτημένους διαχειριστές σύμφωνα με τις πρόνοιες των Περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
- 4.2.** Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που θα προκύπτουν να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 668/2004).
- 4.3.** Οι καμένοι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού και λαμπτήρες τύπου LED θα πρέπει να συλλέγονται και να τοποθετούνται σε ειδικούς κάδους που έχουν τοποθετηθεί σε σημεία πώλησης λαμπτήρων. Τα σημεία στα οποία έχουν τοποθετηθεί κάδοι για τους λαμπτήρες βρίσκονται στη ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.electrocyclosis.com.cy/gr/howtorecycle.php>.
- 4.4.** Οποιαδήποτε άλλα στερεά ή / και επικίνδυνα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο Κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.

Όροι για τη βιοποικιλότητα

- 4.5.** Η καταπολέμηση των ζιζανίων να γίνεται με μηχανικά μέσα. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, να γίνεται χρήση ζιζανιοκτόνων τα οποία να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου του 2011, καθώς και με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΚΔΠ 93/2018).
- 4.6.** Να εφαρμόζεται ο Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΔΠ 263/2007) όσον αφορά την άρδευση των χώρων πρασίνου.

Όροι για το έδαφος

- 4.7.** Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά ή υπόγεια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- 4.8.** Να γίνεται τακτικός καθαρισμός οχετών και σημείων συγκέντρωσης εύφλεκτων υλικών, κυρίως κατά τη θερινή περίοδο.

Όροι για το κλίμα και την ενέργεια

4.9. Ενδείκνυται να μελετηθεί η χρήση φωτοβολταϊκών πλαισίων στο φωτισμό για τις ενεργειακές ανάγκες του έργου.

4.10. Για την εξοικονόμηση ενέργειας προτείνεται να εφαρμοστούν τα πιο κάτω:

- Φωτισμός με αισθητήρες στους χώρους στάθμευσης και όπου δεν κρίνεται απαραίτητος ο συνεχής φωτισμός.
- Χρήση λαμπτήρων τύπου LED για τον εξωτερικό φωτισμό.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ιούνιος 2022